

VEZETŐI PROGRAM

Vezetői programom készítése közben az a cél vezérelt, hogy elképzeléseimet reálisan határozzam meg a tantestületre, az oktató-nevelő munkát segítő, illetve annak háttérét biztosító dolgozókra, a szülőkre, a tanulókra és az iskola partnereire nézve egyaránt. A tervezés során az iskolai dokumentumok és a helyzetelemzés mellett figyelembe kell venni a fenntartói elvárásokat, a regionális és országos tendenciákat is.

Igazgató asszony példáját szem előtt tartva és a Vasvári eddigi hagyományait követve a jövőben is szeretném fenntartani az iskola dolgozóiban a nyitottságot és az új iránti fogékonyságot, segítve ezzel a további fejlődést úgy, hogy ragaszkodjunk azokhoz az értékekhez, amelyeket ma is relevánsnak és követendőnek tartunk.

Egy változó világban az iskola sem maradhat változatlan. De a változással soha nem szabad elveszítenünk azt, amik mélyen legbelül vagyunk. Ezért törekednünk kell a harmóniára, az egyensúlyra a régi és az új dolgok, értékek, gondolatok között. Legyen a Vasvári a jövő iskolája a múlt gyökereiből táplálkozva!

Nevelési és oktatási célok

Szakközépiskola lettünk

2016. szeptember 1-jével a köznevelési törvény rendelkezése értelmében új iskolatípusok jöttek létre. A változás legfőbb célja, hogy mindenki szerezhessen érettségit, növekedjen a szakképzés színvonala, presztízse. A Vasvári szakközépiskolából szakközépiskolává alakult át, emiatt változott iskolánk neve, az alapító okiratunk és módosítottuk pedagógiai programunkat is.

Ugyanebben a tanévben vezették be az érettségi vizsgán 5., kötelezően választandó vizsgatárgyként az ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyakat. A felkészülésre nagyon rövid időnk volt és a megfelelő információkra is sokat kellett várnunk. Mostanra ennek rendszerét már megismertük és igyekszünk a felkészítés folyamatában a tanulókat minél hatékonyabban segíteni. Ez nem könnyű feladat, mert a szakmai tantárgyak évfolyamok közötti széttagoltsága, sok pedagógus érintettsége ezek oktatásában nehezzé teszi a valóban átgondolt, mindenre kiterjedő felkészítő munkát, annak koordinálását. Az iskolavezetés fontos feladata ennek a munkának a támogatása, a szükséges segítség biztosítása.

Szakgimnáziummá válva sem változott a küldetésünk, amelyet Pedagógiai Programunk rögzít: évszázados hagyományainkra építve a legkorszerűbb technológiák alkalmazásával magas szintű általános és szakmai műveltséggel rendelkező szakemberek képzése. A korszerű ismeretek közvetítése mellett a tanulói személyiség kibontakoztatására, valamint az önálló cselekvéshez nélkülözhetetlen képességek, készségek kialakítására kell nagy hangsúlyt fektetnünk.

Közösen megfogalmazott célunk, hogy végzett tanulóink számára egyenlő eséllyel tegyük lehetővé a zökkenőmentes munkába állást, a megszerzett tudás továbbfejlesztését és a felsőoktatási intézményekben való sikeres továbbtanulást is.

Kompetenciafejlesztés

Ma az iskolának a tanulók alapkészségeit olyan szintre kell hoznia, hogy a diákok később is alkalmasak legyenek önálló ismeretszerzésre. Tudjanak szöveget értően olvasni, kreatívan gondolkodni, problémát megoldani, csoportban dolgozni. Tudjanak felelős döntéseket hozni magánéletükben és munkájukban egyaránt. Ehhez kellő önismerettel és önbizalommal kell rendelkezniük, amely az iskolai környezetben jól fejleszthető.

Anyanyelvi és matematikai kompetencia

Az országos kompetenciamérések eredményeit minden évben elemeznünk és értékelnünk kell, majd meg kell valósítanunk az eredmények elemzése során felmerülő és szükségesnek ítélt fejlesztési tevékenységeket. A 2018. évi eredmények közzététele 2019 májusára várható, a tanév végi teendőink sorába az eredmények értékelését is be kell majd illesztenünk.

Idegen nyelvi kompetencia

Az idegen nyelvi tanterveink felölelik a kommunikációhoz szükséges képességek fejlesztését, így a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, szövegértést és szövegalkotást. A nyelvtanulás során megtanítjuk tanulóinkat arra, hogy képesek legyenek az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására. A történelem és földrajz tantervek keretein belül is igyekszünk kialakítani azt a pozitív attitűdöt, mely magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák iránti érdeklődést.

Az idegen nyelvek fontosságát nem lehet túlhangsúlyozni. Rendkívül fontos, hogy tanulóink készség szinten használják az angol/német nyelvet és fel kell vállalnunk a B2-es nyelvvizsgára történő felkészítésüket is, amely nélkül rövidesen már a felsőoktatásba sem kerülhetnek be. Ehhez igénybe vehetjük a pályázati konstrukciókat (GINOP-6.1.3), ezen felül a szakköri formában történő felkészítés lehetőségét igény szerint akár több csoportban is. Az Erasmus+ mobilitási programok tanulói és tanári oldalról is megteremtik a sikeres felkészítés feltételeit.

A szakmai idegen nyelvet illetően a szakképzési kerettantervi szabályozás ettől a tanévtől kedvezőtlen irányba változott, de az új szakképzési stratégiáról szóló hírek szerint ismét kiemelt szerepe lesz majd.

Magyarország miniszterelnöke februárban bejelentette a középiskolai nyelvoktatás korszerűsítését: a tervek szerint minden középiskolás a 9. és a 11. évfolyamot követő nyáron kétéves külföldi nyelvtanfolyamon vehet részt a kormány költségén. Ha ez megvalósul, az jó lehetőség lesz a diákok számára, ebben támogatnunk kell majd őket.

Digitális kompetencia

A kulcskompetenciákon belül napjainkban kiemelt jelentőségű a *digitális kompetencia*, amelynek a fejlesztése a kormányzat részéről is komoly elvárás az iskolák felé. A 2015-ben elindított Digitális Jólét Program (DJP) célja, hogy elkerüljük a társadalom digitális megosztottságát és az ország minden polgára a digitalizáció nyertese legyen. A program keretében 2016 októberében fogadták el a Digitális Oktatási Stratégiát (DOS), melynek fő célkitűzése, hogy senki ne hagyja el az oktatás és a képzés rendszerét a megfelelő digitális kompetenciák nélkül. Úgy vélik, hogy a digitális világra való sikeres felkészülés legfontosabb eleme az oktatási rendszer digitális átalakítása: csak így tudjuk felkészíteni gyermekeinket a 21. század munkaerőpiaci elvárásaira. A kormányhatározat szerint a köznevelés feladata, hogy ne csak az részesülhessen a digitalizáció előnyeiből, akinek a családi háttere ezt lehetővé teszi. Minden tanulónak lehetősége legyen arra, hogy elsajátítsa a jövő technológiáit: nemcsak az informatikát, hanem a robotikát, a kiterjesztett valóságot, vagy a 3D nyomtatást.

A DOS a tervek szerint az elkövetkező évek során fokozatosan megteremti a digitális oktatás, képzés feltételeit: minden iskolában szélessávú internet elérés és wifi lefedettség lesz, a pedagógusok jelentős része kap tanári laptopot és a tantermek felszereltsége is javul.

Általánossá válhat a diákok saját eszközeinek bevonása a tanulási-tanítási folyamatba és jelentősen bővül majd a digitális tananyag tartalmi kínálat is. Néhány elgondolkodtató 2017. évi statisztikai adat a tanulók saját eszközeivel kapcsolatosan:

- a fiatal családok 91%-nak 2-nél több számítógépe van és otthoni internete,
- a gyerekek 61%-a 10 évnél fiatalabb korban kapja meg az első mobiltelefonját,
- az óvodások 1/3-nak van saját mobileszköze.

A pedagógusok laptopokkal való ellátása Európai Uniós pályázati forrásból egyelőre a KLIK irányítása alatt álló általános és középiskolákban valósult meg, ahogyan a többi fejlesztés is. Reméljük, hogy a szakképző iskolák pedagógusai számára is lesz hasonló pályázati lehetőség, mert nagy szükség lenne erre.

Az ECDL (European Computer Driving Licence - Európai Számítógép-használói Jogositvány) az informatikai írástudás nemzetközileg egységes bizonyítványa. A tanulókat ösztönözzük az ECDL-vizsgamodulok vizsgáin való részvételre, kihasználjuk azt az előnyt, hogy rendelkezünk akkreditált vizsgateremmel, valamint vannak a vizsgára felkészítés feladatait felvállaló és a vizsgáztatásra jogosult pedagógusaink is. A végzős diákok megfelelő informatikai írástudása a munkaerő-piacon ma már alapvető elvárás.

Szociális kompetenciák

Iskolánk diákközösségének, a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztése kiemelt feladatunk, amely a tanórán és azon kívül egyaránt megvalósulhat. Az iskola legfontosabb közössége az osztály, amelyben a tanulók önmagukról és a világról, a társadalomban elfoglalt helyükről, az elfogadásról és a segítőkészségről, az egyén és a csoport kölcsönös kapcsolatáról meghatározó élményeket kapnak. Ez a közösség a legfőbb alakítója a középiskolás korosztály formálódó személyiségének, társas készségeinek.

Az osztályközösség irányításában és alakításában az osztályfőnök személyének és személyiségének kitüntetett szerepe van. Attitűdje és az osztállyal kialakított kapcsolata meghatározó jelentőségű a tanulók tanórai és tanórán kívüli aktivitására, motiváltságára, magatartására nézve. Az osztályfőnök tudatosan törekedjen az osztályban elfogadható, közös értékrend kialakítására. Fontos, hogy az osztályban zajló tanulási és egyéb folyamatokat figyelemmel kísérje, reflektáljon azokra. Rendszeresen konzultáljon az osztályban tanító pedagógustársaival és beszélgessen a tanulókkal. Legyen mellettük, álljon ki értük, mint egy jó szülő, de legyen képes elfogultságtól mentesen értékelni és alakítani a viselkedésüket.

Jó gyakorlat, hogy az osztályfőnöki munkaközösség vezetője segíti az osztályfőnököket aktuális feladataik ellátásában. Ha a kezdő osztályfőnök mellett tapasztaltabb kolléga vállalja a helyettesi (pótosztályfőnöki) feladatokat, akkor a korábbi évek tapasztalatait, tanulságait képes megosztani az ezen a területen kevésbé jártas kollégájával. Ez a rendszer is jól működik iskolánkban, érdemes továbbvinni.

A szociális kompetencia ma már nemcsak egy terület a kulcskompetenciák közül, hanem nagyon is hangsúlyossá válik, amikor a fiatal munkát szeretne vállalni. Az állásinterjúk során már nemcsak a végzettségre és a tapasztalatokra kíváncsiak, hanem a társas helyzetekben alkalmazott készségekről (az úgynevezett soft skills-ről, lágy készségekről) is próbálnak információkat szerezni. A soft skills gyűjtőfogalom, mindazon készségek összessége, melyek az interperszonális képességeket jelentik. Ide tartozik a fejlett empátia és érzelmi intelligencia, a könnyed és nyílt kommunikáció, a jó csapatjátékos attitűd, a megszerzett tudás továbbadására való képesség éppúgy, mint a felelősségvállalás, a problémák megoldására koncentrálnó szemlélet, a kezdeményezőkézség, a kreativitás és az önállóság. A szakmai tudáson felül alapvetően ezek a képességek határozzák meg a munkavállaló beilleszkedési, motiválhatósági, kezelhetőségi, és kreativitási jellemzőit.

A szociális kompetencia fejleszthető, ezért nagyon helyeslem azt a gyakorlatot, hogy számos osztályfőnök él az iskolapszichológus által kínált programok (önismereti, motivációs és szociális készségeket fejlesztő, csapatépítő tréningek, játékos foglalkozások) lehetőségével, és egy tanévben több ilyen foglalkozásra is meghívják a szakembert. Nagyon örülök, hogy az iskolapszichológus tevékenysége ilyen szervesen illeszkedik az iskola életébe és az osztályfőnökök megtalálják vele a közös hangot, azokat a területeket, ahová szívesen várják őt az osztályaikba. A vezetés részéről ehhez minden szükséges támogatást biztosítani szeretnénk a jövőben is.

Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése során is fejlődik a fiatalok szociális kompetenciája, hiszen ennek lényege a helyi közösségek javát szolgáló tevékenység. Iskolánkban a közösségi szolgálat nagyon jól szervezett, külön munkaközösséget szerveztünk a segítségére. Tanév elején érzékenyítő és tájékoztató foglalkozásokat tartunk a belépő 9. osztályosoknak civil partnereink közreműködésével. Tapasztalatainkat, jó gyakorlatunkat legutóbb a Talentum Alapítvány által szervezett szakmai rendezvényen osztottuk meg az érdeklődő résztvevőkkel.

A közösségfejlesztés másik fontos színtere az iskolai diákönkormányzat (IDB), amelynek az iskolai közösségi élet szervezése és a tanulói érdekvédelem ellátása a két legfontosabb feladata. Az IDB minden, a tanulókat érintő kérdésben véleményt nyilváníthat.

A vélemények kifejezése nemcsak jogszabály adta lehetőség, hanem valóban fontos számunkra, hiszen az iskola a tanulókért van, mi lenne fontosabb, mint az ő véleményük meghallgatása, figyelembe vétele? Támogatjuk a diákok aktivitását, önszerveződését. Az iskolai életet érintő felvetéseikre, javaslataikra, jobbító ötleteikre is nagyon számítunk. Úgy gondolom, hogy ha a fiatalokat partnernek tekintjük az iskola dolgaiban, akkor ennek eredményeképpen viselkedésükben és gondolkodásukban is felelősebbekké válnak.

Ebben a tanévben a patronáló pedagógus feladatait olyan kolléga vállalta fel, akinek határozott elképzelései vannak ezzel a fontos diákszervezettel, és ennek már az első néhány hónapban tanúbizonyságát adta. A hagyományosan az IDB által ellátott, koordinált feladatokon túl ebben a tanévben beiskolázási tevékenységünk egyik kiemelkedően fontos területének (pályaorientációs látogatások az általános iskolákban) szervezését és lebonyolítását vállalták magukra a tanulók tanáraikkal közös tevékenység formájában, nagy odaadással. Ez a tevékenység láthatóan igen eredményes volt, a további években a tapasztalatok felhasználásával meg kell erősítenünk az általános iskolákkal így kialakított, új kapcsolati formákat. Ezt a területet kiemelten fontosnak és támogatandónak tartom az iskola jövője, léte szempontjából.

Egészséges életmód és környezettudatosság

Az egészséget érdemes komplex módon szemlélnünk: nemcsak a testi, hanem a lelki és a mentális egészség fogalmát is beleértve. Az egészséges életmódra nevelésre számtalan lehetőség kínálkozik iskolánkban. Az osztályfőnökök az iskolapszichológussal, az iskolaorvossal, az iskolai védőnővel és más segítő szakemberekkel karöltve igyekeznek minden alkalmat megragadni, a tanulók számára elérhetővé tenni. Így a tanulók osztályfőnöki órák keretében előadásokon, tréningeken, interaktív foglalkozásokon, drámapedagógiai módszereket alkalmazó drogprevenációs és az internetes zaklatásról szóló előadáson vesznek részt, vagy az osztályfőnökkel beszélgetnek az osztályfőnöki órák tanmenetében szereplő, az egészséges életmóddal kapcsolatos témáról.

Az egészség témaköre a szaktárgyi tanórák egy részén is előkerül (biológia, komplex természettudomány, földrajz, idegen nyelvi órák, gépírás stb.). Ezeket az alkalmakat is fel kell használnunk arra, hogy a tanulókat az egészségüket befolyásoló információkhoz juttassuk.

Hagyományosan minden évben a tavaszi szünet előtti diáknapon tartjuk az egészség- és életnapot (sportnapot), amelyet az IDB szervez.

Ezt a napot évről évre változó koncepcióval, gazdag és változatos programkínálattal igyekszünk a tanulók számára vonzóvá, érdekessé tenni. Ezt a hagyományt folytatnunk kell úgy, hogy az IDB patronáló tanára ne maradjon magára a szervezés hatalmas feladatával, a többi pedagógus vegye ki jobban a részét az előkészületekből és a lebonyolításból.

Fontos feladat, hogy az iskolai diáksport területén a következő tanév elején a testnevelő tanárok közösen készítsenek éves versenytervet, versenynaptárt. Ebben jelöljék meg, hogy mely sportágakban lesz iskolai szintű nevezés (az eddigi eredmények alapján) és mely sportágakban szervezzünk helyi versenyeket ahhoz, hogy a városi, illetve megyei bajnokságokra nevezhessük tanulóinkat, csapatainkat. Az iskolai költségvetésben a sportversenyek nevezési díjainak és a versenyeken való részvétel költségeinek fedezetét biztosítanunk kell.

A közelmúltban 20 db kerékpárt vásárolt iskolánk. Ebben a tanévben a kisebb létszámú osztályokat a testnevelők több alkalommal is elvitték biciklizni testnevelésórákon. A gyerekek nagyon élvezték ezeket a kirándulásokat, miközben a városi forgalomban való közlekedést is gyakorolták. Sajnos a nagyobb létszámú osztályok számára nem elég a 20 db bicikli, ezért szükség lenne még néhány beszerzésére, amit az iskolavezetés támogat.

A mindennapos testnevelés heti 2 órája keretében a tanulók egy része iskolán kívüli sportegyesületekben vagy az iskolai DSK-ban sportol, kisebb arányban iskolai testnevelés órán vesznek részt. A 9-10. évfolyamosok többsége társastánc foglalkozásokon vesz részt. A táncoktatás kitűnő lehetőséget biztosít számukra, hogy mozgáskultúrájukon, a tánchoz való viszonyukon javítsanak. A félévi vizsgán és az évvégi bemutató előadáson arról tesznek tanúbizonyságot, hogy viszonylag rövid idő alatt jelentős fejlődésre képesek és ez számukra is örömforrás. Szeretném támogatásomat adni ahhoz, hogy ez a lehetőség továbbra is a tanulók rendelkezésére álljon. Számítunk a Pro Art Egyesület és oktatóinak támogatására a következő tanévekben is.

Örvendetes, hogy ebben a tanévben megújult a tornatermünk is (parkettafelújítás, festés), mely nemcsak a sporttevékenységek és táncórák helyszíne, de a nagyobb iskolai rendezvények egy részének is helyet biztosít. Ezt a funkcióját is jobban be tudja tölteni a sötétítőfüggönyök felszerelése óta. A tanulók öltözőibe új bútorokat rendeltünk, amelyek gyártása folyamatban van. Problémát jelent a fiú öltöző szűkössége a nagyobb létszámú fiúcsoportok számára (elsősorban az informatika ágazatos osztályokban). Igyekszünk megoldást találni, várjuk az erre vonatkozó javaslatokat.

A környezettudatos magatartás kialakításában leginkább példamutatással kell elől járnunk. Az egész iskola működése környezettudatos kell, hogy legyen, ami üzenet értékű a fiatalok számára.

Ha azt látják, hogy szelektíven gyűjtjük a hulladékot, becsukjuk az ablakokat és lekapcsoljuk a világítást az óra végén, papír- és nyomtatóhasználatunkban is tudatosak vagyunk, akkor ez számukra is követendő mintaként szolgál. Fontosnak tartjuk, hogy a környezetvédelmi vetélkedőt minden évben megszervezzük. Bár a kerettantervekben a természettudományoknak egyre kisebb a súlya, ezen a vetélkedőn fontos ismereteket tudunk játékos formában átadni számukra. A természettudományos kirándulások (Kecskeméti Arborétum, Planetárium) is alkalmasak arra, hogy az érdeklődést felkeltsék és ismereteiket bővítsék, közben az évfolyam közössége is összekovácsolódik. A 2008-ban elindult és éveken keresztül nagy népszerűségnek örvendő természetjáró kirándulásokat jó lenne újraindítanunk egy lelkes tanár csapat szervezésében, várom azokat, akik ehhez kedvet éreznek.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók

Sajátos nevelési igényű tanulóinkat utazó gyógypedagógus fejleszteti heti 2 órában, egyéni fejlesztési tervek alapján. Iskolánk korábbi években bevált gyakorlata szerint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulóinkkal iskolánk fejlesztőpedagógusa foglalkozott heti 1 órában, évfolyamonkénti, kiscsoportos fejlesztő foglalkozások keretében. A fejlesztőpedagógus végzettséggel rendelkező kolléganőnk tanév közbeni nyugdíjazása miatt a Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézményétől kértünk és kaptunk segítséget: a 2. félévtől a szakszolgálat utazó gyógypedagógusa látja el ezt a feladatot 2 csoportban. Saját fejlesztő pedagógus felvétele a következő tanév egyik legfontosabb személyi feltételeket érintő feladata lesz! Az SNI és BTMN tanulók is rendszeresen járnak a foglalkozásokra, élnek a jogszabály által biztosított lehetőségeikkel.

Ezen felül a szaktanárok által tartott tanulószobai foglalkozások, korrepetálások, egyéni és csoportos felkészítések szolgálják a hiányos ismeretek pótlását, a tanórán tanultak gyakorlását, elmélyítését, illetve az érettségi vizsgára történő felkészülést minden tanuló számára.

A tehetségfejlesztéssel kapcsolatos gondolkodásmódunkat, tevékenységeinket és ezek kiemelkedő eredményeit a helyzetelemzés fejezetben részletesen bemutattam. Ezt a tevékenységet folytatnunk kell. Módot kell találnunk arra, hogy a pedagógusokat ösztönözzük a versenyfelkészítés fáradságos munkájának felvállalására.

Fontos, hogy munkaterhelésükön igyekezzünk csökkenteni. Az egyik munkaközösség vezetője félévi beszámolójában jelezte, hogy a tanítási órákon felül teljesített egyéb megbízatások, feladatok olyan terhelést jelentenek a munkaközösség tagjainak, amely mellett különösen nehéz a folyamatos szakmai megújulás biztosítása, illetve a módszertani fejlődés teljesítése. Az iskolavezetésnek feladata az arányos terhelés megvalósítása, még ha ez nem is könnyű feladat.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése a pedagógiai programban meghatározottak szerint történik. Fontos, hogy az Útravaló programban pályázható mentori tevékenységet folytassuk, bár a pályázati feltételek az utóbbi időben inkább a szűkülés irányába hatnak. A mentori munkában törekedni kell a tanár – diák – szülő közötti jó együttműködésre.

Pályaorientáció

A helyes pályaválasztás alapja az önismeret, amely nemcsak a továbbtanulást segíti, hanem feltétlenül hasznos az önértékelésben, a pszichés egyensúly megtartásában, a kudarcélmények feldolgozásában is. Ehhez a tanulók segítséget kaphatnak a tanórákon, az osztályfőnöki órák és a tanulásmódszertani foglalkozások keretében. Az utóbbi 2 tanévben a pályaorientáció kiemelt figyelmet élvez és a tanév rendjébe is bekerült azzal, hogy tanévenként 1 tanítás nélküli munkanapot kell fordítanunk erre a tevékenységre. Ebben a tanévben februárban szerveztük meg a pályaorientációs napunkat az egyes osztályok, tanulócsoportok igényeire szabott, rendkívül gazdag és változatos programkínálattal. A tanulók meglátogattak több céget és gazdasági szervezetet, vállalkozások vezetői, meghívott előadók tartottak előadásokat, tréningeket, workshopot iskolánkban. Pályaorientációs feladatokkal megbízott pedagógusunk emellett segíti a tanulókat a felsőoktatási továbbtanulással kapcsolatos kérdések megoldásában, a felvételi jelentkezés folyamatában, illetve szervezi a Szegedi Tudományegyetem különböző karainak továbbtanulási tájékoztatóit iskolánkban.

Konfliktuskezelés

Az iskolán belüli konfliktusok, az agresszió terjedését igyekszünk megelőzni. Ez egyre nehezebb lesz, mivel a feszültségek a társadalomban és a családokban is erősödnek. Problémát jelent az, hogy ezek legtöbbször nem jelennek meg fizikai síkon, hanem az online térre korlátozódnak, ami sem rálátásunk, sem ráhatásunk nincs.

Segíthet az, ha megismerjük tanítványainkat, viselkedésüket meghatározó személyiségjegyeiket, azt, hogy milyen erősségekkel és gyengeségekkel rendelkeznek.

A velük történő beszélgetések során lehetőség adódik téves elképzeléseik korrekciójára, hiszen véleményüket és élményeiket elsősorban egymás között beszélik meg, és nem mindig vannak le helyes következtetéseket. Fontos, hogy pontosan megismertessük velük elvárásainkat, tudatosítsuk megállapodásainkat.

Emellett keressük az új módszereket is, amelyben mindig számíthatunk iskolapszichológusunk támogatására. Így kerültünk kapcsolatba a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival, és ismerhettük meg a resztoratív módszert, amely a konfliktuskezelésnek egy nálunk viszonylag kevésbé ismert, de már több mint 2 évtizedes múltra visszatekintő technikája.

Ez egy „olyan eljárás, mely során az adott sérelemben érdekelt minden résztvevő összeül, hogy közösen döntsön az elkövetett cselekmény utóhatásának és jövőbeni szerepének ügyében” (Tony Marshall, 1996). Néhány évvel ezelőtt egy fegyelmi eljárást megelőző egyeztetés során alkalmaztuk a módszert, viszonylag sikeresen. Jelenleg az egyik 9.-es osztályunkban terveztük használni, végül nem volt rá szükség. Mindenesetre részévé vált eszköztárunknak és szakmai segítséget is kapunk hozzá, így bővül a megoldási lehetőségeink köre egy komolyabb iskolai konfliktus esetén.

Fontosnak tartom, hogy az online zaklatás témakörében egyre több előadást, drámapedagógiai foglalkozást szerveznek, a témáról egyre többet hallanak a mi diákjaink is, így remélhetőleg kiszolgáltatottságuk is csökken egy ilyen helyzetben.

Lemorzsolódás megelőzése

Az Európa 2020 stratégia az Európai Uniónak erre az évtizedre szóló foglalkoztatási és növekedési stratégiája, amely több területre fogalmaz meg célkitűzéseket. Az oktatáson belül a korai iskolaelhagyók arányának 10% alá történő csökkentését, illetve a 30 és 34 év közötti uniós polgárok körében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának 40%-ra emelését jelölték meg elérendő célként.

A végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése céljából korai jelző- és pedagógiai támogató rendszert hoztak létre és működtet az Oktatási Hivatal, amelynek keretében 2017 szeptemberétől adatszolgáltatásra kötelezett iskolánk is a 9-12. évfolyamos tanulók tekintetében.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló az a tanuló, akinek

- az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye középfokú nevelés-oktatásban 2,5 alatti vagy
- a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat.

Esetükben komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé, amelyeket szintén a jelzőrendszerben kell rögzítenünk.

A 2017/2018. tanév második félévében lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszáma 11 fő (3,5%), amely tanulók mindegyike a 2,5 átlag alatti tanév végi eredményével került ebbe a csoportba. Jelenleg a 2018/2019. tanév első félévi adatszolgáltatásán vagyunk túl: összesen 17 lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóról rögzítettünk adatokat a rendszerben, akik közül 6 fő esetében az általános iskolai eredményekhez képest 1,1-et meghaladó romlás az indok.

Várhatóan ebből a kategóriából többen is kikerülnek a tanév végére, hiszen ekkor már a félévi eredmény lesz a viszonyítás alapja. Abban is bízhatunk, hogy a 2,5 átlag alatti tanulók egy része képes lesz az eredményein javítani a második félévben.

A szakgimnáziumi képzési forma legnagyobb problémája (és lemorzsolódási tényező is egyben), hogy ha a tanuló eredménytelensége miatt vagy érdeklődésének jobban megfelelő, másik ágazaton szeretné folytatni tanulmányait, az átjárhatóságot nem tudjuk biztosítani számára. A különbözeti vizsga letétele az elméleti jellegű tananyagrészekből esetleg még megoldható, de a gyakorlat pótlása már nehézségekbe ütközik. A megalapozottabb iskola- és pályaválasztás sok kudarcától védheti meg diákjainkat, ezzel a lemorzsolódás is jelentősen csökkenthető lenne. Kiemelten kell foglalkoznunk a felzárkóztatással, valamint a tanulásban akadályozott tanulók egyéni fejlesztésével.

A közzétételi listában nyilvánosságra hozandó lemorzsolódási mutatókat tanulmányozva azt mondhatjuk, hogy 9-12. évfolyamon viszonylag alacsony a lemorzsolódó tanulók száma. Valójában csak azt a tanulót tekinthetjük lemorzsolódónak, aki úgy iratkozik ki az iskolából, hogy nem iratkozik be egy másik iskolába, azaz nem átvétellel szűnik meg a jogviszonya. Ilyen tanulónk a 2016/2017 tanévben 6 fő, a következő két tanévben 11, illetve 3 fő volt.

A nappali és esti munkarendű szakképzésben valóban jelentős probléma a lemorzsolódás, végzettség nélküli kimaradás, ezzel a felnőttoktatás fejezetben foglalkozom részletesebben.

Megelőző, illetve beavatkozó tevékenységeink ebben a tanévben:

- tanulásmódszertan tanórák a 9/Ny osztályban csoportbontásban
- SNI és BTMN tanulók gyógypedagógiai fejlesztése csoportos formában, egyéni fejlesztési tervek alapján
- internetes zaklatással kapcsolatos tájékoztató előadás (Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat)

- csapatépítés, közösségépítés játékos formában osztályfőnöki órák keretében az iskolapszichológus szervezésében
- toleranciafejlesztés, stresszkezelés tréning az iskolapszichológus vezetésével

A tanulásmódszertan foglalkozások keretében a tanulók számos kompetenciaterületen fejlődnek: reális énkép kialakítása, a tanulás külső és belső feltételeinek jelentősége és önmagunkra alkalmazása, tanulási típusok megismerése, tanulási technikák, módszerek elsajátítása, figyelem-, és memóriafejlesztés, vázlatírási technikák, pihenés kikapcsolódás, relaxáció fontossága. A korábbi években nemcsak a nyelvi előkészítő évfolyamosok számára szerveztünk tanulásmódszertani foglalkozásokat, hanem a Kalamáris pályázatunk keretében, szakköri formában az egész iskolából jelentkezők számára. Jelenleg ennek szervezési (órarendi) és a pedagógus, valamint a tanulók leterheltségével kapcsolatos akadályai vannak. A jövő tanévben feltétlenül meg kell teremtenünk a lehetőségét a tanulásmódszertani szakkörnek, hogy kedvező hatásai szélesebb körben érvényesülhessenek.

Módszertani kultúra

A pedagógussal szemben a társadalom és az oktatásirányítás is folyamatosan változó igényeket támaszt. Az új szerepekre fel kell készíteni a pedagógusokat, külső és belső továbbképzésekkel, tudásmegosztással, tréningekkel. A frontális tanítási módszerek mellett előtérbe kerülnek a kooperatív tanulási technikák, a modern pedagógiai módszerek.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) ma már nemcsak az informatika órákon használatosak, hanem a tanulási folyamatba integráltan más tantárgyaknál is megjelennek és segítenek azt hatékonyabbá, a tanulók számára vonzóvá és motiválóbbá tenni. A pedagógusok egyre többször alkalmazzák a digitális taneszközöket, tananyagokat, módszereket és alkalmazásokat, az iskola e-learning platformjára (ELVP) saját maguk által készített oktatóanyagokat, gyakorló feladatokat és mérőeszközöket. Az egyes munkaközösségek szakmai műhelyei egyre aktívabbak a tananyagok összeállításában, tanórai felhasználásában, kiegészítve ezzel a hagyományos tankönyveket vagy pótolva a hiányzóakat.

A diákok körében is népszerű a számítógéppel támogatott oktatás, amely alkalmas a tanulói differenciálásra, hiszen az így szervezett tanulási folyamatban mindenki a saját tempójában haladhat. Az IKT alapú oktatásban a tanulók szívesen vállalják prezentációk, kisfilmek, animációk készítését a projekt-, vagy a csoportmunkák során.

Az informatika ágazatban tanuló, magasabb szintű (pl. programozói, webfejlesztői) ismeretekkel rendelkező tanulóinkat már komolyabb feladatokkal is megbízzuk: a pályázati projektek honlapjainak elkészítésével, vagy az iskolai életben szükséges mobiltelefonos applikációk kifejlesztésével. Így a gyakorláson felül egy-egy valós probléma megoldásán dolgozhatnak, ami igazi sikerélményt nyújt számukra. Támogatom azt a törekvést, hogy motivált tanulóinkat vonjuk be jobban az ilyen típusú feladatokba, építsünk a bennük rejlő kreativitásra és friss energiákra.

Tantestületünkben több tényező együttes hatásának köszönhetően jelentős módszertani megújulási folyamat zajlik. Ennek alapját pedagógusaink egy részének gazdag módszertani repertoárja képezi, amelyet a korábbi pályázatok (pl. HEFOP) keretein belüli továbbképzések vagy egyéb tanulmányaik során szereztek meg és gyakoroltak be (pl. tevékenységközpontú pedagógiai módszerek, kooperatív technikák, IKT módszerek). Ezt erősítette a 2018 nyarán a 14 pedagógusunk (a tantestület közel egyharmadának!) részvételével megvalósuló Erasmus+ tanári mobilitási program, amelynek során a legtöbben 1-2 hetes módszertani kurzuson vettek részt Európa városaiban. A projektben vállalt disszeminációs tevékenységek (pl. workshopok) megtöbbszörözték a képzések hatását. Ezt a folyamatot erősítendő, 2019 márciusában (pedagógus szakmai nap keretében) egy 2x2 órás digitális módszertani továbbképzést szerveztünk iskolánkban, meghívott képzők segítségével, amelyen a nevelőtestület valamennyi tagja részt vett.

Ahhoz, hogy ez a folyamat továbbvihető legyen és a tanulók számára is érezhető előnyöket nyújtson, nagyon sok teendőnk van még:

- a) Segítenünk kell a munkaközösségeken belüli együttműködést a szükséges időkeretek megteremtésével. Ez nem könnyű feladat, mégis keresni kell az alkalmakat.
- b) Szükség van az iskola meglévő informatikai eszközei működőképességének folyamatos biztosítására. Az iskolavezetés a rendszergazdával és az oktatás-technikussal (laboránssal) együttműködve minden támogatást szeretne ehhez megadni.
- c) A rendszergazda szakmai javaslatai alapján stratégiai tervet kell készíteni arra vonatkozóan, hogy milyen informatikai eszközökre van még szükség (beleértve a megfelelő wifi lefedettséget biztosító belső hálózati eszközöket is), illetve az előregedő számítógépeket milyen ütemben és sorrendben szükséges újakra cserélni.
- d) Végül, de nem utolsósorban pedagógiai és informatikai támogatást kell nyújtanunk azoknak a pedagógusainknak, akik a frontális módszerek mellett más technikákat is szeretnének alkalmazni és ehhez segítséget igényelnek.

A támogatást 1 fő pedagógiai asszisztens és 1 fő digitális pedagógiai asszisztens felvételével szeretném megoldani, akik a tanórákra történő felkészülés során, illetve kérésre a tanórán is támogatnák a szaktanár munkáját, segítenék elképzelései megvalósítását. A segítő munkaerő biztosításában nagyon számítunk a fenntartó támogatására.

Pályakövetés

Napjainkban nincs kiépült rendszere a pályakövetésnek, pedig erre nagy szükség lenne. A szakképző iskolák többnyire a volt tanuló korábbi osztályfőnökén keresztül értesülnek az egyéni szakmai karrier-utakról, de a végzetek egészére vonatkozó hiteles információ nincs.

A szakképzési törvény rögzíti az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő tanuló kötelezettségét, mely szerint a komplex szakmai vizsgája sikeres befejezését követő három éven belül adatot szolgáltat a pályakövetési rendszernek az iskolában megszerzett, államilag elismert szakképesítése hasznosulásával kapcsolatban, továbbá adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő a közoktatási intézmények számára. A pályakövetési rendszer működtetéséért felelős szerv a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal. Ebben a jövőben bevezetendő országos rendszerben az iskolarendszerű szakképzést folytató intézmény egyedüli kötelezettsége a végzetek komplex szakmai vizsgájával kapcsolatos jelentés küldése az NSZFH részére.

Emellett szükség van *intézményi szintű pályakövetési rendszer* kiépítésére. Egyrészt a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírja, hogy az Európai Minőségbiztosítási Referencia Keretrendszer (EQAVET) alapján az Oktatási Hivatal által kidolgozott ellenőrzési eszközöket a szakképző iskolában az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során a 2018/2019. tanévtől kezdődően kell alkalmazni. Így iskolai szinten is adatokat kapunk a szakképzés eredményességéről, munkaerőpiaci hasznosulásáról. Nem utolsósorban arra is alkalmas lesz a rendszer, hogy az OH által kidolgozott Önértékelési Kézikönyv pályakövetésre szóló követelményét is teljesíteni tudjuk. Az idén végzős tanulóink esetében már alkalmaznunk kell a pályakövetési rendszer egyes elemeit, amelyhez a módszertani ajánlást már megkaptuk.

A pályakövetési rendszer kidolgozásával egyidejűleg javaslom a *Vasvárisok Alumni Körének* létrehozását, amely az iskolánkban egykor végzett felnőtteket (öregdiákokat) gyűjtené és fogná össze a szorosabb kapcsolattartás érdekében, továbbá öregdiák-találkozók, rendezvények megszervezését tenné lehetővé.

Fejlesztési célok és jövőkép a szakképzésben

A szakképzés fejlesztésének célját, irányát, arányát és módját több dokumentum is meghatározza az iskolák számára. Országosan a 2013-ban elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) szabályozza a fejlesztéspolitikát. Regionális szinten a Csongrád Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság (CSMFKB) 2017-ben elkészített „Csongrád megye szakképzés-fejlesztési koncepciója” című dokumentum jelöli ki a szakképzés fejlesztési irányait.

Legfontosabb cél, hogy a szakképzés fejlesztése iskolánkban a régió gazdasági igényeinek, a munkaerő-piac szükségleteinek megfelelően történjen. Régióinkban a szolgáltatási szektorban bővülnek leginkább az iskolánkban oktatott szakmákat érintő munkalehetőségek.

Szakképzési kínálatunk a CSMFKB elemzése alapján is rendkívül piacképes. A közgazdasági és ügyviteli területeken történő képzéseknek magas szakmai színvonala miatt nagy hagyománya és presztízse van a megyében. Viszonylag magas a felsőoktatásba jelentkezők aránya e területekről.

A Bizottság támogatott területként kezeli az informatikai képzéseket, és a megye húzóágazataként tekint a szoftveripari hagyományokra (szegedi informatikus képzés) építő infokommunikációs és technológiai szektorra.

Az elmúlt években gombamód szaporodtak az informatikai megoldásokat fejlesztő vállalkozások, több nemzetközi központtal rendelkező vállalat is létrehozott szegedi irodát. A megye ezzel - Szeged vezetésével –a szoftverfejlesztés Budapest melletti decentrumává válhat.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy érettségizett tanulóink a szakképzési évfolyamainkon folytassák tanulmányaikat (ágazaton belül 1 év alatt, ágazaton kívül 2 év alatt szerezhettek szakképesítést). A jelenlegi 9-11. évfolyamos tanulóinknak azt kell jelezniük az ágazati érettségi vizsga letételét követően, ha nem kívánják folytatni tanulmányaikat iskolánkban a 13. (szakképző) évfolyamon, ennek hiányában folytatólagos jogviszony mellett lesznek a szakképzés hallgatói.

A szakképző évfolyamon maradás nemcsak abban az esetben javasolható, ha a tanuló megelégszik az OKJ-s szakma megszerzésével, de akkor is, ha a szakirányú felsőoktatási továbbtanulást tervezi. A szakképzésben komoly szakmai alapokat szerez, amelyekre tekintettel később többletpontokat, felmentéseket, krediteket, vagy a tanulmányi idő rövidítését kérheti az egyetemen.

Megszerzett ismeretei arra tehát jó alapot biztosítanak, hogy megállja a helyét a felsőoktatásban. A saját ágazaton belül megszerezhető végzettséghez szükséges 1 évet a fiatal nem érzi elfecsérelt időnek.

Ma már minden szakmában fontos szerep jut a digitális és az idegen nyelvi kompetenciáknak. A szakképzés csak akkor tud versenyképes szakembereket kibocsátani, ha a szakmai ismereteken túl olyan informatikai és idegen nyelvi tudást is biztosít számukra, amelyet ma és a jövőben is alkalmazni tudnak.

A Vasvári képzési szerkezetét megvizsgálva látható, hogy a szakképző évfolyamos osztályok és tanulók aránya a középiskolás létszámhoz viszonyítva nagyon magas, amely a munkaerőpiaci igényekkel összhangban van: nappali tagozatos tanulóink egyharmada szakképző évfolyamos, teljes tanulólétszámunk szintén harmada a felnőttoktatásba jár.

Mind nappali, mind esti tagozatos feladatunk a tanulók összefüggő szakmai gyakorlatának megszervezése – jelenleg már csak az ügyvitel ágazathoz kapcsolódóan. Nem könnyű feladat a tanulók közvetlen munkakörnyezetben való elhelyezése, mert a vállalkozások egy része nem szívesen vállalja fel a többletfeladatot, a tanulók előírt program szerinti foglalkoztatását. További visszatartó tényező részükről a kötelezően előírt fizetési kötelezettség a nappali tagozatos diákokra vonatkozóan.

Az elmúlt évek során sikerült jó kapcsolatokat kialakítanunk olyan cégekkel, gazdálkodó szervezetekkel, amelyek nemcsak a gyakorlati helyet biztosítják tanulóink számára, de az iskolai élet más területeibe is aktívan bekapcsolódnak (pl. pályaorientáció, informatika szakos tanáraink képzése, workshopok, előadások, próba állásinterjúk iskolai és céges helyszíneken, céglátogatások).

A cégekkel kialakított kapcsolatok közül szeretném kiemelni az EPAM által szervezett, informatikai tanáraink részvételével második éve tartó továbbképzést. A képzés célja, hogy a kollégák - megismerve a legfrissebb programozási technikákat - a tanultakat beépítsék az oktatásba. Segítve a tanulókat a legmodernebb tudás elsajátításában, a továbbtanulásban, illetve munkavállalásban. Ezeket a vállalati kapcsolatokat továbbra is kiemelten fontosnak tartjuk és ápolni szeretnénk, az iskolavezetés ehhez minden támogatást biztosít.

A szakképzésben részt vevő tanulókat tanulmányi eredményük alapján Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj illeti meg, ha a hiány-szakképesítések körébe tartozó államilag támogatott, iskolarendszerű, nappali képzésben vesznek részt. A szakgimnáziumokban a tanuló az utolsó szakképzési évfolyamon kap ösztöndíjat, tehát 4+1-es képzés esetén a 13. évfolyamon, 2 éves képzés esetén a 14. évfolyamon, összege 3,0 átlag felett 20-50 ezer Ft.

A 2019/2020. tanévben az iskolánkban oktatott szakmák közül a szoftverfejlesztő a hiányszakmák közé került, így végzős tanulóink ösztöndíjra pályázhatnak. Ez motiváló tényező lehet azok számára, akik tanulmányaik mellett munkát vállalnának, hiszen jó tanulmányi eredmény esetén az ösztöndíj akkora mértékű, hogy érdemes inkább a tanulásra koncentrálniuk. A lehetőségről mindenképpen tájékoztatnunk kell a beiskolázási rendezvényeinken, honlapunkon.

A halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók számára minden elemében ingyenességet biztosít az iskolarendszerű szakképzés. Esélyeiket növeli, hogy a második szakképesítés megszerzésére nappali tagozaton is lehetőségük van.

Az érettségi vizsgát követő szakképzéseink keresettségét tovább növelheti az a változás, amely 2020-tól a felsőoktatási felvételi követelmények szigorodásával lép életbe (nyelvvizsga kötelezettség, emelt szintű érettségi vizsga). A felsőoktatásból így – legalább átmenetileg - kiszoruló tanulóknak is a szakképzésben tudunk lehetőséget kínálni addig, amíg a felvételi elvárásokra felkészülnek. A megszerzett szakma birtokában egyetem mellett munkát vállalhatnak, bennmaradásuk is biztosabb, ha vannak előzetes szakmai ismereteik.

A Bizottság elemzése felveti, hogy a gimnáziumban végzettek utánpótlást jelentenek a szakképzés számára. Feltételezve, hogy a gimnáziumban érettségizettek alapkompenciái biztosabb háttérrel adnak a szakmák elsajátításához, a középfokú szakképzés számára előnyös is lehet ennek a célcsoportnak a megjelenése a szakképzésben. Vagyis a gimnáziumot választók magas aránya önmagában nem tekinthető kedvezőtlennek, ha az érettségit követően reálisan mérlegelik a felsőoktatásban való továbbtanulás lehetőségét. Ez pedig felveti annak szükségességét, hogy a gimnáziumokkal felvegyük a kapcsolatot végzős tanulóik szakképzésről szóló tájékoztatása kapcsán. Előfutára lehetett ennek a kapcsolatnak, hogy idén januárban a Deák Ferenc Gimnázium pályaaorientációs rendezvényén képviseltette magát a Centrum és a Vasvári is.

A szakképzés a minőségi kibocsátás érdekében folyamatos innovációra kényszerül. Ez egyrészt a gondolkodásmód megváltoztatását jelenti, útkeresést, amely vonatkozik a pedagógiai-módszertani eszközökre, a kapcsolattartás, a kommunikáció új módszereire, de új szakképesítésekben való gondolkodásban is megjelenik.

A CSMFKB koncepciója szerint formálódik az igény olyan szakemberek képzésére, akik az üzleti intelligencia területén (e-business) támogathatják majd a vállalati folyamatokat. Nem informatikusok, nem közgazdászok, hanem a két szakterület ötvözött ismeretanyagát ültetik át a gyakorlatba. Erre a néhány éven belül megjelenő reális munkaerőpiaci változásra fel kell

készülnie a jogalkotónak és a szakképző iskoláknak is, új, innovatív utakat kell kialakítani képzéseikben. Ha ez a szakma megjelenik az OKJ-s képzések repertoárjában, a Vasvári legyen az első, aki elindítja!

A jövőképet illetően a következő nagy lépések a robotika területén várhatók. Nemrég iskolánkba is megérkeztek az első LEGO robotok (2 db LEGO EVO41H robot készlet). Meg kell találnunk a szabad sávot időben, erőforrásokban és ötletek szintjén is, hogy elinduljunk a robotika útján. Az informatikai képzés robotikai specializációja hamarosan követelmény lesz. Ha előbb lépünk, az élvonalba kerülhetünk.

Milyen lesz a szakképzés jövője? Ezt ma még csak találgatni tudjuk, a kormányzatnak a szakképzés megújításáról szóló Szakképzés 4.0 stratégiájáról nagyon kevés információnk van. A legutóbbi továbbképzésen Kozák András köznevelési szakértő által bemutatott tervek közül néhány:

- szakgimnázium helyébe technikum („mérnökképzés előszobája”) lép, melynek végén négy közismereti tantárgyból kell érettségi vizsgát tenni, az ötödik érettségi tárgyat a komplex szakmai vizsga váltja ki emelt szintű érettségi tárgynak megfelelően (→ szakirányú felsőoktatás),
- képzési tartalom megújulása: tankönyvek újraírása helyett digitális tananyag-fejlesztés
- ágazati alaptudásra kell építeni a későbbi képzéseket, fejlesztéseket, melyek a szakképző intézményekben elsajátítandó alapszakmákon nyugszanak majd (→ oktatott szakmák számának csökkentése, OKJ módosulása),
- orientációs év bevezetése: „Merre induljak?”,
- a lemorzsolódás megakadályozása érdekében végzettséghez kötött, részsakképesítést nyújtó műhelyiskola (→ kilépés az iskolarendszerből, rugalmas keretek, közismereti tananyag-koncentráció helyett szakmai gyakorlati ismeretek),
- idegen nyelv-oktatás reformja: magasabb óraszám, szakmai nyelvi ismeretek, nagyobb szabadság az iskolának a nyelv kiválasztásában,
- szakmai tanárok megbecsülése: felsőoktatási duális képzéseken történő részvétel, továbbképzések, egyéb anyagi ösztönzők,
- szakképzésben résztvevők motiválása: egységes, teljesítménytől is függő szakmai ösztöndíj-rendszer bevezetése, gyakornoki jövedelemmel kiegészítve.

Feladatunk, hogy alkalmazkodva a jogszabályi változásokhoz és az újonnan jelentkező igényekhez, kihívásokhoz, folyamatosan megújítsuk szakmai képzésünket, mert csak ezzel tudjuk megőrizni a Vasvári versenyképességét. Ebben a komoly és felelősségteljes munkában az informatikai és a közgazdasági szakmai munkaközösségek tagjainak alkotó, kreatív együttműködésére van szükség, amely mellett a tantestület valamennyi tagjának segítő munkájára is számítok.

Beiskolázás

A CSMFKB elemzéséből kiderül, hogy a demográfiai tényezők hatása kritikus méreteket öltött a megyében: 2009 és 2016 között 25,7%-kal csökkent a középfokú közoktatásban tanulók száma; a gimnáziumokban 12, a szakközépiskolákban 25,3% -os a csökkenés.

A csökkenő tendencia ellenére változatlan (az informatika ágazat esetében bővülő) létszámmal beiskolázni valódi kihívást jelentő feladat, amelynek az utóbbi években – komoly áldozatok árán – sikerült megfelelnünk.

A pályaválasztást segítő tevékenységet már az általános iskolában el kell kezdeni, és ez már az oktatásirányítás szintjén is megjelent. A tanév rendjéről szóló EMMI rendelet megszabja, hogy az általános és középiskolákban 1 tanítás nélküli munkanap kizárólag pályaorientációs célra használható fel.

Ennek megfelelően az általános iskolák részéről növekvő igény jelent meg nemcsak a hagyományos felvételi tájékoztató előadások, hanem pályaorientációs foglalkozások helyben történő megtartására. Ezt az igényt – amely a mi szándékainkkal is találkozott – a legmagasabb szinten szerettük volna kielégíteni, sőt személyes kapcsolatainkon keresztül még bővíteni is tudtuk a fogadó iskolák körét.

A munkatervben is szereplő beiskolázási programjainkat a PR-tevékenység fejezetben részleteztem. Ennek egyik elemeként az iskolavezetés számos általános iskolai szülői értekezleten és tájékoztató rendezvényen mutatta be iskolánkat és képzéseinket. Új elemként tavaly és idén ősszel a diákok és tanárok csoportjai sokféle programon jártak az általános iskolákban (osztályfőnöki óra, csoportos foglalkozás, pályaorientációs nap). Ebben a tanévben a 66 fős, elhivatott diákokból és tanárokból álló pályaorientációs csoport 8 héten át 33 foglalkozást tartott meg az általános iskolásoknak. Ebben a tudatos pályaválasztási és pályaorientációs tevékenységben a tanárok egyenletesebb terhelésére irányuló törekvésünk is kezd megvalósulni, mert valóban sok kolléga kapcsolódott be a munkába.

Több pedagógus javaslatára most tavasszal a hetedik osztályosokat szeretnénk megcélózni, hiszen sokan közülük nyáron hozzák meg az iskolaválasztásról szóló döntést.

A szakgimnázium nem biztosít átjárhatóságot más szakképesítés irányába a képzési idő alatt. A rendszernek ez a sajátossága nagyon megalapozott pályaválasztási döntést igényel, amit a tanulónak 14 éves korában kellene – támogató és felkészült családi támogatással – meghoznia. Ezért a pályaorientációs tevékenység nemcsak a beiskolázási tanulólétszám miatt fontos, hanem azért is, hogy a tanulók számára reális képet adjon az adott ágazat/szakma sajátosságairól a helyes döntéshez.

Az általános iskolások tájékoztatására felépített stratégián felül az indítandó osztályok, csoportok ágazatára, létszámára vonatkozó döntéseinket is igyekszünk a felmerülő igények és a korábbi évek tapasztalatai alapján meghozni. Ez vezérelt bennünket abban, hogy a 2017/2018. tanévtől 2 ágazatban indítottuk a nyelvi előkészítő képzést: 0,5 közgazdaság és 0,5 informatika osztállyal. A szülők és a tanulók visszajelzései, a beiskolázási mutatók alapján ez jó döntésnek bizonyult: két idegen nyelv magas óraszámában történő tanulása a napjainkban nagyon népszerű informatikai szakmával ötvözve ütőképes és vonzó a fiatalok számára. Mivel informatika ágazatban legfeljebb két 9.-es csoportot tudunk indítani, ezek beiskolázandó létszámát a számítógépes termék maximális befogadóképességéhez igazítjuk, ami 19 fő. Az osztályok másik felét adó ágazatban 16 főre kértünk engedélyt. Így növelhetjük a keresettebb képzés létszámát.

Az ügyvitel ágazatos képzésre évek óta mérsékeltebb az érdeklődés, mégis szeretnénk fenntartani. Egyrészt azért, mert az ágazathoz kapcsolódó szakképzés a megyében egyedül nálunk végezhető. Másrészt lehetőséget biztosít arra, hogy a matematikából tantárgyi mentesítést kapott tanulók is a Vasváriba járhassanak. Felvételi tájékoztatónkat a mentességeket illetően úgy módosítottuk, hogy matematikából mentesített tanuló nem nyerhet felvételt sem a közgazdaság, sem az informatika ágazatba.

Felnőttoktatás és felnőttképzés

A jogszabályi változások miatt az iskolarendszerű felnőttoktatás, a második ingyenes szakképesítés megszerzésének lehetősége rendkívüli módon megnövelte az esti munkarendű felnőttoktatásunkba jelentkezők számát.

A felnőttoktatás a szakképzettséggel nem rendelkezők esetében az első szakma megszerzésének térítésmentes lehetőségét biztosítja. Szakképzettséggel rendelkező felnőttek esetében fő motívumként egy új, piacképes szakképesítés elsajátítása, illetve a társ-, vagy rokon szakmákban szerezhető, egy komplexebb szakmai munkát lehetővé tevő többlet-tudás lehetősége kelti fel az érdeklődést és a tanulás iránti vágyat. Nagyon vonzó a vállalkezési mérlegképes könyvelő képzésünk, amelynek az iskolarendszerű képzésben való megjelenése és államilag finanszírozottá válása sok egykori diákunkat visszaültette az iskolapadba.

Akinek van már szakirányú előképzettsége és ezt igazolni tudja, az rövidebb idő alatt végezheti el OKJ-s képzéseinket.

A Szegedi Szakképzési Centrum rendelkezik felnőttképzési jogosultsággal. A korábbi intézményi keretben is szereztünk tapasztalatokat és végeztünk felnőttképzési tevékenységet, amelyet a jövőben is hasznosítani kívánunk. A gazdaság gyorsan változó igényeire az iskolarendszerű felnőttoktatás és az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés tud viszonylag rugalmas válaszokat adni. Ezt a gyorsaságot támogatja az új OKJ rendszere, a rész- és a ráépülő szakképesítések léte is. Korlátozó tényező, hogy bizonyos képzésekre iskolarendszerben nem lehet beiskolázni. Az OKJ változása lehetőséget teremt arra is, hogy bizonyos informatikai szakmákat (pl. webfejlesztő, mobilalkalmazás-fejlesztő) rövidebb időtartamú (jellemzően féléves) iskolarendszerű felnőttképzés keretében kínáljunk az érdeklődők számára. Ennek jelenleg oktatói és az eszközparkot érintő kapacitáskorlátjai vannak, ezért tanév közben nem tudunk vállalkozni ilyen jellegű feladatoknak a megvalósítására.

Bár jelenleg szinte minden kolléga esetében a túlterheltség jelent problémát, a felnőttoktatás és a felnőttképzés szükség esetén lehetőséget biztosít arra is, hogy kollégáinkat megfelelő mennyiségű órával el tudjuk látni.

Elsősorban a szoftverfejlesztő képzéseink esetében létjogosultsága volna gyakorló vállalati szakemberek bevonásával minikurzusok (speciális, szűkebb témára fókuszáló kisebb tanfolyamok, előadások) megszervezésének akár a 14. évfolyamos, akár a már végzett tanulóink számára, hogy hallgatóinkat egy-egy speciális, a cégeknél keresett ismeret, kompetencia birtokába juttassuk.

Személyi feltételek

A felvételi eljárás jelenleg folyamatban van, így még csak a hozzánk jelentkezett általános iskolások számát ismerjük, de nem tudjuk, sikerül-e a meghirdetett 9.-es osztályokat teljes létszámmal beiskoláznunk.

A következő tanévben várhatóan gondot jelent majd iskolánkban az angol nyelvi óraszámok csökkenése a szakképzési kerettantervekben alacsonyabb órásszámmal szereplő, illetve bizonyos képzésekből kimaradó szakmai idegen nyelvi órák miatt, ami pedagógus létszámtöbbletet eredményez majd. A felszabaduló humánerőforrás foglalkoztatását az iskolarendszerű felnőttoktatás, esetleg az iskolarendszeren kívüli felnőttképzés jelentheti.

A nyugdíjazása miatt távozó fejlesztőpedagógus kolléganő helyére 1 fő fejlesztő pedagógusra van szükségünk (vagy másik iskolából áttanító kolléga segítségét kell kérnünk) a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulóink fejlesztéséhez. A jelenlegi BTMN tanulólétszám heti 4-5 órában igényli a fejlesztő pedagógus közreműködését. Hosszabb távon megoldást jelenthetne, ha saját kollégánk vállalná a fejlesztő pedagógus egyetemi képzést, de ennek költségét (legalább részben) a fenntartónak kellene vállalnia.

A módszertani kultúra című fejezetben részleteztem, miért látom elengedhetetlenül fontosnak, hogy hagyományosan képzett és a digitális módszertanban is jártas pedagógiai asszisztensek segítsék tanáraink munkáját. Napjainkban akkora erejű változások történnek a világban, olyan erősek az elvárások a pedagógusok irányában tanulói oldalról és a társadalom, a fenntartó oldaláról is, hogy képtelenség ezt az igényt kielégíteni megfelelő létszámú segítő szakember nélkül. Ebben az új, formálódó digitális világban élen kell járnunk! Erre kötelez nemcsak iskolánk profilja, neve (amelyben szerepel az „informatikai” jelző), hanem a Vasvári hagyományrendszere is, mely szerint mindig mindenben elől kell járni!

Szervezeti felépítés

A Vasvárban 2015 szeptemberében kialakult szervezeti struktúra, a vezetők közötti munka- és feladatmegosztás az elmúlt években megszilárdult és nem sokat változott, hiszen a feladatok is meghatározottak. Szükség van azonban változtatásra, mert a szakmai képzés és vizsgáztatás volumene, a nagyon magas szakképzési létszámok már a vezetési struktúra újragondolását igénylik. Ennek kialakítására az új vezetés felállítását követően kell sort keríteni. Törekedni fogunk a vezetői feladatok arányos felosztására, a még szorosabb együttműködésre.

Fontos, hogy az egymás mellé rendelt vezetők a feladatok végzésében egymást segítve tevékenykedjenek, lehetőség szerint rálássanak egymás munkájára, szükség esetén - átmenetileg - helyettesíthetők legyenek.

Mint általában a legtöbb vezetési struktúrában, nekünk is az információk áramlását kell tökéletesítenünk. Feltétlenül fontos, hogy a különböző döntési szintek között a kétirányú információforgalom biztosítva legyen, a tájékoztatás korrekt módon folyjon.

A helyettesítésekkel, óra- és teremcserékkel kapcsolatos adminisztráció, információáramlás megújításra szorul. Olyan megoldást kell keresnünk, amely megfelel a 21. századi követelményeknek és biztosítani tudja minden érintett időben történő értesítését. Az ezzel kapcsolatos javaslatokat szívesen fogadjuk.

Pontosítani szükséges az egyes munkakörök és hatáskörök leírásait, hogy minden pedagógus, alkalmazott tudja, kihez fordulhat tanácsért, segítségért, kitől kap utasítást, ki ellenőrzi, értékeli. Ezek részleteit iskolánk szervezeti és működési szabályzata, valamint a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák.

Fontos, hogy a vezetőtársak hasonlóképpen gondolkozzanak az iskoláról, közel azonos legyen pedagógiai hitvallásuk és értékrendjük. Az eredményes iskolavezetés másik előfeltétele, hogy az igazgató vonja be a tantestület meghatározó tagjait az iskolavezetés gondjaiba és felelősségébe. Ezzel csökken az irányító hierarchia, amely magával hozza a nagyobb innovációt és kreativitást is. Előtérbe kerül a feladatok delegálása, amely a kollegák fokozott önállóságát segíti elő, természetesen megfelelő döntéshozatali jogosítványokkal egybekötve.

A munkaközösségek munkája továbbra is meghatározó kell, hogy legyen. Minden munkaközösség legfontosabb célja az együttműködés, egymás segítése, az intézmény nevelési céljainak maradéktalan megvalósítása, az oktató-nevelő munka jobbítása, a korszerű és hatékony eszközök megismerése, azok alkalmazási lehetőségeinek megteremtése.

A munkaközösség-vezetők éves munkatervet készítenek, a félévi és az év végi értekezleteken beszámolnak a munkatervben meghatározott feladatok megvalósításáról, meghatározzák a további terveket. A munkaközösség-vezetők az iskolavezetéssel közösen végzik a pedagógusok önértékelését.

A munkaközösség-vezetők kiválasztására a munkaközösség tagjai tesznek javaslatot, a vezető megbízása a főigazgató joga. Elsődleges követelmény velük szemben, hogy jó szakemberek legyenek, élvezzék munkatársaik bizalmát, rendelkezzenek önállósággal, kezdeményező-készséggel, vállalkozzanak az új módszerek bevezetésére.

A munkaközösség-vezetők (mint középvezetők) szerepét kiemeltnek tartom, hiszen a kollégák munkáját leginkább ismerő pedagógusok, akik képesek az iskolai innovációkban élen járni. A jelentősebb döntések előkészítésébe, a fejlesztési elképzelések megvitatásába szeretném őket erőteljesebben bevonni. Támogatásukra a jövőben nagy szükségem lesz és számítok rájuk.

A tantestület irányításának feladatai

A nevelőtestület a pedagógusok közösségeként nevelési és oktatási kérdésekben az iskola legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A vezetésnek arra kell törekednie, hogy a nevelőtestület nyitottan fogadja az újdonságokat, a testülettel közös döntéseket hozzon az új kihívásokhoz alkalmazkodva.

Tantestületünkben több olyan pedagógus is van, akik egyéniségükkel, motiváltságukkal közösséget tudnak formálni és utat tudnak a tantestület többi tagja számára mutatni. Ezt a jövőben is meg kell őriznünk, feltétlenül figyelmet kell fordítanunk a közösség erejében lévő többletforrásokra. Számítunk minden kollégánk ötleteire, kezdeményezőkézségére, jobbító szándékára.

Pedagógusok

A pedagógus elfogadottságának legfőbb mércéje az egyéni pedagógiai teljesítmény. Ezért munkáját és módszereit a tanulók eredményes és hatékony előrehaladása érdekében kell alakítani. Az oktatás régi értelmezése helyett a tanulás folyamatára kell helyezni a hangsúlyt. A pedagógus saját maga is legyen nyitott a folyamatos tanulásra, szakmai és módszertani értelemben egyaránt. Legyen képes a tanórai visszajelzések folyamatos fogadására és beépítésére a mindennapi munkájába.

A nappali tagozatos osztályfőnöki pótlékok 2019. január 1-jétől történő, jelentős mértékű emelése e fontos feladat anyagi megbecsültségében pozitív változást hozott. Az iskolavezetés mindent megtesz annak érdekében, hogy az emelést a felnőttoktatásban osztályfőnöki feladatokat ellátó kollégákra is kiterjesszék, hiszen munkájuk – bár más jellegű – nem kevésbé fontos és odafigyelést igénylő.

Véleményem szerint a munkaközösség-vezetői pótlékok mértéke is felülvizsgálatra szorul, hiszen ezekre a pedagógusokra fokozott felelősség, középvezetői feladatok és szervezési munka hárul. A KT-val együttműködésben kezdeményezni fogom ennek emelését.

A pedagógiai munka tervszerű ellenőrzésére a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk. Nem szabad hagynunk, hogy az adminisztratív és szervezési teendők, gyakori adatszolgáltatások miatti vezetői leterheltség ennek akadályozó tényezője legyen. Az ellenőrzéseket a vezető a helyetteseivel, a gyakorlatioktatás-vezetővel, a munkaközösség-vezetőkkel és a pedagógus kollégákkal együtt végezheti, hasonlóan az önellenőrzés kidolgozott és működő rendszeréhez. Fontos, hogy az ellenőrzést követő értékelés nyílt legyen és motiváló hatású, segítse a pedagógus önértékelését és növelje önbizalmát. Az értékelésben közreműködő kollégákat mások munkájának megismerésére és megbecsülésére ösztönözze. Az ellenőrzés évenkénti tervezete az iskolai munkaterv mellékletét képezi.

Célom, hogy a nevelőtestület elkötelezett, innovatív pedagógusainak támogatása, az újító szemlélet ösztönzése révén iskolánk képes legyen a megújulásra, változtatásra proaktív értelemben. Ne várjuk meg, míg problémákkal szembesülünk, inkább próbáljunk ezek elébe menni, felismerni a kedvezőtlen tendenciákat, a fenyegető veszélyeket, de a kínáló lehetőségeket is. Fontos, hogy keressük a pályázati forrásokat, a velünk egy irányba tartó partnereket, együttműködési lehetőségeket és új módszereket, amelyek az iskola eredményességét és sikerességét képesek növelni.

A demokratikus működés nélkülözhetetlen színterei az értekezletek, amelyeken a testület tagjai eszmét cserélhetnek és döntéseket hozhatnak. Iskolánkban a nevelőtestületi értekezletek, amelyeket a vezetőség alapos előkészítő munkája előz meg, legtöbbször hatékonyan és eredményesen működnek. Itt kell megvitatni a fontos, mindenkit vagy a többséget érintő témákat. A napirendet, a vitára bocsátott anyagokat és háttér-információkat a résztvevők rendelkezésére kell bocsátani (ha lehetőség kínálkozik erre, akkor előzetesen). Így mindenkinek módjában áll készülni a megbeszélésre, amely emeli a vita színvonalát és hatékonyságát. Előre tisztázni kell azt is, hogy mely kérdésekben kell az értekezletnek döntést hoznia, és ezeknek milyen következményei lesznek.

A jövőben is szeretném fenntartani a feszültségmentes légkört, az őszinte emberi kapcsolatokat, hogy a munkatársak között továbbra is egymás segítése legyen a jellemző attitűd. A már hagyománnyá vált, kötetlen nevelőtestületi és dolgozói összejöveteleket a jövőben is meg kell tartanunk (karácsony, tanévzárás). Jó lenne a korábbi hagyományok felelevenítésével közös kirándulásokat is szervezni a dolgozói közösség számára, mert ezek közösségformáló ereje semmi mással nem pótolható. Ennek finanszírozására keresnünk kell a lehetőségeket (pl. Határtalanul pályázat).

Számítok a közalkalmazotti tanács tagjainak, elnökének és a szakszervezetek tisztségviselőinek ötleteire, szervező munkájára az együttműködés erősítése érdekében.

Az iskola valamennyi dolgozójának eredményes munkája szükséges ahhoz, hogy iskolánk az egyre erősödő versenyhelyzetben is piacképes, mi több, élenjáró maradjon.

A pedagógiai munkát segítők

Közös érdekünk, hogy céljaink megvalósítása érdekében kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapuló partneri viszony alakuljon ki a pedagógiai munkát segítőkkel: a műszaki, gazdasági, munkaügyi, ügyviteli és technikai dolgozókkal.

A pedagógiai munka hatékonysága érdekében szükséges, hogy a szakmai munkát segítő munkatársak attitűdjei szervesen illeszkedjenek iskolai tevékenységünkhöz. A családiasság és a barátságos légkör megteremtésében nekik is jelentős szerepük van. A tanulókkal és szüleikkel ők is rendszeresen találkoznak, megnyilvánulásaikban ők is az iskolát képviselik. Elvárás velük szemben is, hogy partnereinket tiszteletben tartsák.

Fontosnak tartom a kialakult jó munkahelyi légkör megtartását, célom az emberi és munkatársi kapcsolatok fenntartása és a csapatszellem erősítése továbbra is. A hagyományos iskolai rendezvényeken való részvételükre ezután is számítunk.

Külföldi kapcsolatok

A jól működő partnerkapcsolatokat (szabadkai testvériskola, szlovén partneriskola) a jövőben is ápolni kell. Meg kell őrizni a jó együttműködési formákat és az igényeknek megfelelően tovább kell azokat fejleszteni.

A Határtalanul 2016 pályázatnak a szabadkai testvériskolával közösen történő sikeres megvalósítása, illetve bekapcsolódásunk a szabadkai iskola pályázati projektjébe 2018 őszén eddigi kapcsolatunknak új lendületet adott.

Az Erasmus+ pályázatok révén nagyot léptünk előre az elmúlt 2 évben: két sikeres projektet bonyolítottunk le és már beadtuk a következő pályázatunkat. Az is örömdetes, hogy már a kezdetekkor sikerült egyensúlyban tartanunk a tanulói és pedagógusokat érintő programokat, így mindkét terület előnyeiből részesülni tudott az iskola.

Rendkívül fontosnak tartom, hogy nagyon sok nyelvtanár kapcsolódott be a mobilitási programokba, hiszen módszertani tapasztalatgyűjtő tevékenységük csak jó hatást gyakorolhat iskolánk nyelvoktatásának színvonalára, eredményességére. Ez pedig az egyik legfontosabb

terület, amelyben fejlődünk kell, hogy tanulóinkat felkészíthessük a globalizálódó világban rájuk váró kihívásokra, illetve a felsőoktatásba bemeneti feltételként várható nyelvvizsga megszerzésére.

Reméljük, hogy harmadik Erasmus pályázatunk is elnyeri a bírálók támogatását. Emellett érdemes végiggondolnunk a Határtalanul pályázatok 2019. évi kiírásain való elindulást. A HAT-19-02 konstrukcióban középiskolák közötti együttműködésre, a HAT-19-03 számú kiírásban pedig középiskolásoknak határon túli magyarultanterületre szervezett tanulmányi kirándulására lehet komoly támogatást elnyerni (beadási határidő április 30.)

A pályázati tevékenység jövőbeli folytatását feltétlenül fontos feladatunknak tartom. Ahhoz szeretnék támogatást nyújtani, hogy ebbe a tevékenységbe további pedagógusok kapcsolódjanak be az egyenletesebb munkaterhelés és a hatékonyság, sikeresség növelése érdekében. Azért, hogy ne néhány pedagógus emberfeletti erőfeszítése legyen egy-egy pályázat elnyerése, megvalósítása és elszámolása, hanem egy nagyobb tanári csoport közös sikere és érdeme.

Tárgyi feltételek

Fontos feladatunk az iskola működőképességének biztosítása és szükség szerinti fejlesztése. A folyamatos karbantartás az épület állagának megóvásában segít. Törekednünk kell a biztonságos és lehetőség szerint takarékos működésre. A Katasztrófavédelem szakemberei 2019. március közepén ellenőrizték tűzvédelmi szempontból az egész épületet. A felkészülésre nagyon sok energiát fordítottunk, ennek köszönhetően a vizsgálaton megfeleltünk, csak minimális adminisztrációs kiegészítést kellett tennünk, jelentős problémát nem tártak fel.

A 2005. évi rekonstrukció hiányosságait mára szinte teljesen sikerült kiküszöbölnünk (esővízelvezető csatornák megfelelő keresztmetszetűre cserélése, földszinti zsidongó tetőjének javítása, tetőtéri ablakok cseréje, dilatációs hézagok eltüntetése stb.). Ezek a felújítások, javítások sok korábbi problémát is megszüntetnek (zsidongó, öltözők, számítógéptermekek beázása).

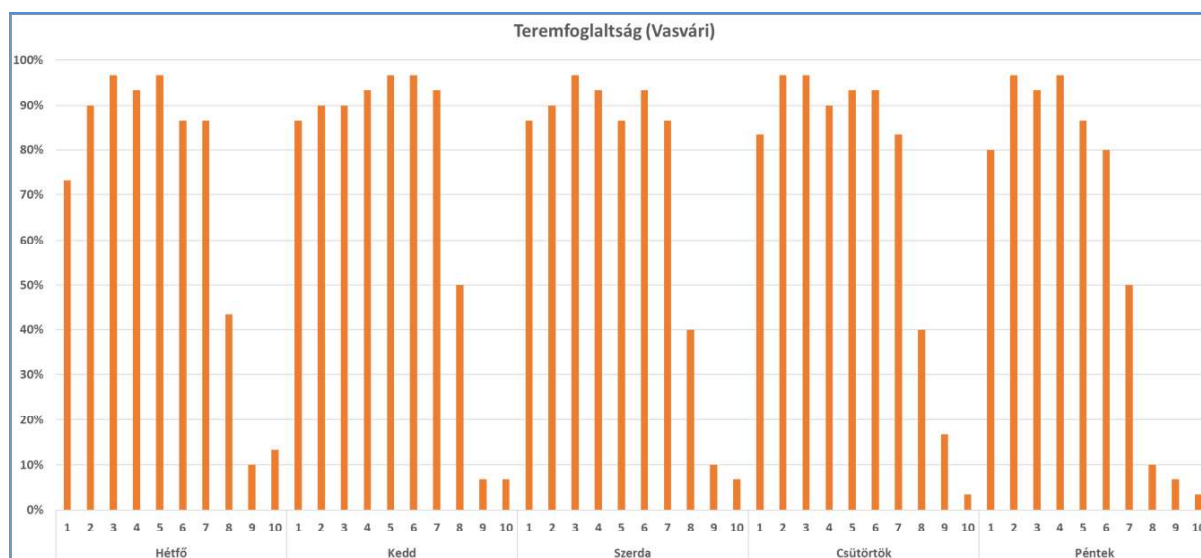
Öröndetes, hogy az épület állagának megóvása mellett belül is megszépült: nagyon sok terem kapott felújított parkettát és frissen festett falakat, előző évben a folyosói lábazatok is megújultak. Azok a termek és irodák, amelyek ebbe a körbe nem fértek bele, legkésőbb a nyár folyamán megújulnak (a tanári szobát is beleértve).

A tetőtérben a humán munkaközösség olvasósarkot alakított ki még szeptemberben, a március végén megérkezett új fotelokkal esztétikussá és kényelmessé vált az iskolának ez a kis otthonos szigete. Szívesen tartózkodnak itt a tanulók.

A festéseket követően érdemes lenne a tantermek dekorálását folytatnunk. A 32-es (történelem) szaktanteremben a könyvtár részére felajánlott szép grafikákat helyeztek el dekorációként.

A szakképzés örvendetes bővülése problémákat is hozott: iskolánk zsúfoltságát, a férőhely szűkösségét. A nappali tagozatos oktatás teremigénye olyan mértékben növekedett, amelyet már nem tudunk épületen belül orvosolni. Eleinte még próbálkoztunk új tantermek kialakításával (K2, K3, tanári ebédlő tanteremmé alakítása az alagsorban, 50. terem kialakítása a korábbi gazdasági irodából a tetőtérben), később már ezek sem biztosítottak elegendő férőhelyet. Két tanévben a Vedres Szakgimnáziumban kaptunk, idén pedig a Gutenberg utcai KÉSZ épületben bérlünk 3 tantermet.

A Szegedi Szakképzési Centrum 2018 decemberében indított egy belső vizsgálatot az ingatlanok kihasználtságának ellenőrzésére, amely mindegyik tagintézményben felmérte az épületek, tantermek foglaltságát. Az alábbi diagram a Vasvári teremfoglaltságát mutatja be az 1-10. tanítási órákban (32. ábra).

32. ábra: Teremfoglaltság iskolánkban

A vizsgálat megállapítja, hogy „legnagyobb teremfoglaltság a Vasvári iskolában van. Részletesen megvizsgálva, a 100%-ot egy-egy lyukas óra (pl. könyvtár) miatt nem éri el. A KÉSZ-től igénybe vett termekben is napi 6-7 tanítási óra van.”

A jelenleg tervezett, szakképzésre beiskolázandó és a felmenő osztályokat is figyelembe véve a következő tanévben is szükségünk lesz 2-3 külső tanteremre, ennek megoldásához továbbra is kérjük a fenntartó támogatását. Megoldandó probléma a bérelt tanterekben a tanulók ellenőrzése, a Házirend betartatása.

Égető szükségünk lenne egy olyan helyiségre, amely lehetőséget teremt a túlszűfolt tanári szobában nem megvalósítható tevékenységekre (szülőkkel való személyes találkozás, partnerekkel való megbeszélés, pedagógusok tanácskozásai stb.).

Az oktatást segítő egyéb helyszínek is hiányoznak vagy méretük, számuk nem megfelelő, amely már a minőségi munka akadálya lehet (pl. tanári dolgozó befogadóképessége, irodák mérete, a tanulók körében a fiúk növekvő aránya miatt a fiú öltözők mérete és a mosdók száma).

Voltak olyan fejlesztéseink, beszerzéseink, amelyek területén sikerült előrelépniünk és egy kicsit enyhíteni a zsúfoltságon, hiányokon. A tanári szoba átrendezésével sikerült 3 számítógépes munkaállomást kialakítanunk, a tanári dolgozóban pedig 5-re növelni a számítógépek számát. A tanári szobába új íróasztalokat és automata kávéfőzőt vásároltunk, végre biztosított a melegvizes mosogatás lehetősége is. A tanári dolgozóban új, nagyméretű hűtőszekrény szolgálja a kollégák igényeit. A tetőtérben létrehoztunk egy helyiséget, ahol étkezni lehet, vagy egy kicsit elvonulva számítógépen dolgozni is. A jövőben is nyitottak vagyunk a fejlesztési javaslatokra, szeretnénk, ha a kollégák a körülményekhez képest komfortosan éreznék magukat és ennek érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk.

Kiemelten fontosnak tartom iskolánk számítógépparkjának és egyéb informatikai eszközeinek folyamatos, tervszerű bővítését és korszerűsítését! Ehhez a rendszergazdával, a műszaki vezetővel, az oktatás-technikusi feladatokat is ellátó laboránssal és a gazdasági vezetővel közösen *informatikai eszközfejlesztési stratégiát* fog kidolgozni az iskolavezetés, amelyben világosan láthatók majd a fejlesztések irányai, prioritásai és időbeli elvárásai. A kormányzat szerint a *jövő iskolája digitális*. Nekünk ezt a feladatot kell megvalósítanunk úgy, hogy ehhez minden szándékunkat és tudásunkat mozgósítjuk, és a szükséges pénzügyi forrásokat igyekszünk előteremteni akár a költségvetés vagy saját bevételeink terhére, akár pályázatokból.

A helyzetelemzés tárgyi feltételekkel foglalkozó fejezetében részleteztem, hogy milyen az informatikai rendszerünk jelenlegi állapota. Mivel az utóbbi időben jelentős informatikai beszerzéseink voltak, viszonylag rövid a közeljövő fejlesztéseinek listája.

Rövidtávú informatikai fejlesztési terveink:

- A legutóbbi beszerzésből származó interaktív táblák forgalmazójával felvettük a kapcsolatot, a hibásan működő táblák javítása vagy cseréje válik szükségessé.
- Fejlesztést igényelnek egyes nem számítógépes tantermek és a tetőtéri tanári dolgozó számítógépei, amelyek nagyon elavultak: összesen kb. tizenöt számítógép rövid időn belüli cseréje szükséges ahhoz, hogy tanórai használatuk biztosítva legyen.
- Át kell tekintenünk a termekben lévő, a számítógépekhez kapcsolt hangszórók, hangfalak állapotát és szükség esetén ezeket cserélni kell a megfelelő működés érdekében, hiszen az oktatásban használt digitális taneszközök, oktatóanyagok legnagyobb része audiovizuális. A fenti beszerzésekhez szeretnénk a fenntartó támogatását kérni.
- A pedagógusok részéről felmerült az igény arra, hogy egyes tanórákon a tanulói okostelefonokon internetelérést biztosítsunk oktatási célból. Ez a rendszer a jelenleg rendelkezésre álló eszközökkel kipróbálást igényel, de megoldhatónak tűnik. A tesztüzemet április hónapra tervezzük.
- A legutóbbi digitális pedagógiai továbbképzésen bemutatott online IKT alkalmazások bővített szolgáltatásainak igénybevételéért jelképes összeget kell fizetni. Szeretnénk lehetőséget kapni arra, hogy – ha oktatói regisztrációval nem férhetők hozzá ezek a funkciók – vásárolhassunk az iskola számára hozzáférést, ami tanórán használható.
- A Telekommal kötött internet-szolgáltatási szerződést felül kell vizsgálnunk, szükség esetén felmondani és újat kötni, hogy ár-érték arányban kedvezőbb legyen.
- Az utóbbi években a tanterekben lévő fali hangszórókra és a központi erősítőre nagyobb igénybevétel hárul, ugyanis a csengetéseken kívül a körözünyek beolvasása és az iskolarádió adása is ezen keresztül történik. Bizonyos rendezvények (pl. ballagás) során fontos, hogy jól működjenek. Az erősítő javítását elindítottuk. A következő lépés a hangszórók működésének felmérése, majd a hibás berendezések és csatlakozó kábelek javítása lesz.
- Iskolánk honlapjának megújítása és mobileszközökre optimalizálása ma már megkerülhetetlen kívánalom és régi vágyunk, amelynek megvalósítása már elindult. A jelenlegi honlap tartalmi is folyamatosan megújulnak: az iskolát angol nyelven bemutató tájékoztató mellé német és francia nyelvű bemutatkozó videó is felkerült honlapunkra. Megjelent továbbá az Europass bizonyítvány kiegészítőről szóló információ, amelyet szintén fontosnak tartottunk közzétenni.

Közép- és hosszabb távú informatikai fejlesztési elképzeléseink (stratégiánk) kidolgozásának közös munkáját 2019 augusztusáig szeretném befejezni.

A fenti programban megfogalmazott elképzelések, feladatok megvalósítása garancia lehet arra, hogy az iskola még vonzóbb legyen a diákok számára, a partnerek elégedettek legyenek szolgáltatásainkkal és olyan légkör uralkodjon, amelyben jól érzi magát az intézmény valamennyi dolgozója és tanulója.

ZÁRÓ GONDOLATOK

Már e pályázat terjedelméből is kitűnik, milyen óriási munkát rejt, mennyi terület és tényező, személyi és tárgyi feltétel együttese egy jól működő iskola. Mennyi mindenre kell odafigyelnünk, hogy tanárnak, tanulónak és minden munkatársnak jó legyen benne élnie. Mert ez nemcsak egy munkahely, hanem életünk fontos tere, ahol naponta átlagosan 8, előfordul, hogy ennél is több órát töltünk. Amikor nem itt vagyunk, sokszor akkor is ezzel dolgozunk: dolgozatot javítunk, óráinkra készülünk, a tanulókkal kirándulunk, levelezünk velük és szüleikkel, vagy csak rajtuk jár az eszünk.

A hétköznapok nem könnyűek. Sok a feladat, szorítanak a határidők, próbálkoznak a diákok. Fáradtak vagyunk mi is, ők is. De vannak felemelő pillanatok, amikor azt érezzük, hogy jó itt lenni, jó fejek a kollégák, kedvesek a tanulók. Amikor valami nagy feladattal elkészülünk. Amikor egy jól sikerült ünnepséget vagy vetélkedőt értékelünk. Vagy egy kedves mosolyt, baráti gesztust kapunk. Ezek a kegyelmi pillanatok. És ezen a hullámvasúton mozgunk mindannyian napról napra.

A pedagógusnak a személyisége a legfőbb munkaeszköze. Nem szavainkkal, hanem azzal tanítunk, amik vagyunk. Az egyik legfontosabb, amiből építkezni tudunk, a közösség ereje. Ez pedig a Vasváriban nagyon erős. Tudom, mert 25 éve benne élek és büszke vagyok erre.

Ami most a Vasvári, azt közösen értük el. Megdolgoztunk az eredményekért. Ezután is sok munka vár ránk, mert a világ változik, nekünk is változnunk kell vele. A múltunk azt igazolja, hogy tudunk közösen és józanul gondolkodni, a külső bizonytalanságok ellenére is nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben végezni a mindennapi munkánkat. Hiszem, hogy együtt bármire képesek vagyunk! Rendkívüli, az iskola életét és jövőjét meghatározó dolgok létrehozására is.

Úgy érzem, hogy most sorsfordító időket élünk. Olyan változások előtt áll a szakképzés, ami most még beláthatatlan. Az iskola és a mi jövőnk is attól függ, hogyan sikerül az előttünk álló feladatokat megoldanunk, az akadályokat elhárítanunk, a kihívásoknak megfelelnünk. A vezetői programomban felvázolt tervek megvalósításához minden olyan kollégám támogatását kérem, akik azonosulni tudnak elképzeléseimmel, képesek a megfogalmazott célok mellé állni.

Felelősséget vállalni diákjainkért és munkatársaimért, az iskola működéséért nagy kihívást jelent. Ennek a kihívásnak elszántságomon túl csak akkor tudok megfelelni, ha a megvalósításban támogatást kapok kollégáimtól, a tanulóktól, a szülőktől, a szakmai és gazdálkodó szervezetektől, valamint a fenntartótól. Csak a közös munka eredményeként vezethetjük át a Vasvárit sikeresen a 21. század harmadik évtizedébe.

*„Mennyivel nagyobb élmény a jó, ha küszködni kell érte;
mekkora erő úgy élni, mint egy hegymászó csapatnak,
a (...) láthatatlanul egymáshoz rögzítő kötélt biztonságában,
együtt érezni boldogságot, bánatot, együtt izgulni, reménykedni, várni és
segíteni annak a másíknak, aki éppen bajban van, aki rászorul.”
(Szabó Magda)*

Szeged, 2019. március 28.

Sutka Irén